Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kiertotalouspaketti 2018

E 5/2018 vp
Maa- ja metsätalousvaliokunta 27.2.2018
Merja Saarnilehto, YM

Komission kiertotalouspaketti 2018

- Toimeenpanee EU:n kiertotalouden toimintaohjelmaa (2015)

- Paketin keskeiset osat ovat (1) EU:n muovistrategia ja (2) tiedonanto kemikaali-, tuote- ja jätelainsäädännön rajapintatarkastelusta. Pakettiin sisältyy myös kiertotalouden seurantakehikkoa koskeva tiedonanto sekä alusjätedirektiiviä koskeva uudistusehdotus. Lisäksi raportit oxo-muoveista ja kriittisistä raaka-aineista.

- Muovistrategia oli odotettu ja sen vastaanotto on ollut myönteinen. Rajapintatarkastelusta lyhyt tiedonanto, jossa haasteet ja niitä koskevia kysymyksiä. Komissio avaa näistä julkisen kuulemisen maaliskuussa.

- EU:n jätedirektiivimuutosten yhteydessä kiristettiin muovipakkausten kierrätystavoitteita (2025 50%, 2030 55%).

- Ympäristöneuvoston keskusteluun 5.3., kesäkuussa mahd. päätelmät.

EU:n muovistrategia

Laaja tiedonanto, jossa myös lainsäädännön valmistelua koskevia aloitteita:

- **Mikromuovien** käytön rajoittaminen tuotteissa, mm. kosmetiikassa (REACH:in kautta); Euroopan kemikaaliviraston selvitystyö käynnissä
- **Kertakäyttömuoveja** koskeva lainsäädäntöaloite ja **kalastusvälineiden** hukkaamisen rajoittamista koskeva ehdotus; tulossa jo loppukeväästä
- Markkinoille saatettavien **muovipakkausten** uudelleenkäytettävyyden ja kierrätettävyyden varmistaminen vuoteen 2030 mennessä (pakkaus- ja pakkausjätedirektiiviä uudistamalla)
- **Satamien** vastaanottojärjestelmien tehostaminen alusjätteille (alusjätedirektiivin uudistus, LVM)
- Kemikaali-, jäte- ja tuotelainsäädännön **rajapintatarkastelun** mahdolliset jatkotoimet; mm. jäljitettävyys

Meneillään myös:

- **Jätevesidirektiivin** arviointi; mikromuovien poiston tehostaminen
- **Juomavesidirektiivin** uudistus (uudelleenlaadinta)

Kemikaali-, tuote- ja jätelainsäädännön rajapintojen tarkastelu

Tiedonannon teemoina ovat haitallisten aineiden **jäljitettävyys**, huolta aiheuttavat aineiden **hallinta kierrätysmateriaaleissa** ja tähän liittyvät kilpailukykynäkönäkökohdat, **EoW harmonisointi** sekä haitallisten aineiden **huomioiminen jäteluokituksissa**.

- Mitä keinoja ja ratkaisuja tarvitaan, jotta jätteen käsittelijöillä ja uudelleen käyttäjillä olisi käytettävissä riittävät tiedot haitallisista aineista?
- Miten voidaan varmistaa jätteen hyötykäyttö ja samalla sen sisältämien huolta aiheuttavien aineiden hallinta?
- Mille jätevirroille tulisi kehittää nykyistä harmonisoidumpia ei-enää-jätettä säännöksiä ja miten?
- Tulisiko jätteet luokitella varallisiksi samojen sääntöjen mukaisesti kuin kemikaalit? Mahdolliset muutostarpeet vaarallisen jätteen luokitteluun?

Muovin tuotannon odotetaan kaksinkertaistuvan seuraavan 20 vuoden aikana. EU:ssa muovijätteen kierrätyspotentiaali on suurimmaksi osaksi hyödyntämättä:

- Alle 30 % EU:n alueella syntyvästä muovijätteestä kerätään kierrätystä varten.
- Kierrätysmuovin käyttö on vähäistä (6 % muovin käytön tarpeesta).
- EU-maiden muovijätteestä 31 % päätyi kaatopaikoille ja 39 % poltettavaksi.
- Suurin osa EU:n muovijätteestä on peräisin pakkauksista.